समपूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१

प्रस्तावना: प्रदेश वा स्थानीय तहको सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार विकासमा सन्तुलन कायम गरी प्राथमिकताप्राप्त आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न न्यायोचित रूपले समपूरक अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १० को उपदफा (५) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायको कार्यविधि बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यस कार्यविधिको नाम "समपूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि २०८१" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषाः विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

(क)"अर्थ मन्त्रालय" भन्नाले नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।

(ख) "आयोजना वा कार्यक्रम" भन्नाले समपूरक अनुदानमा सञ्चालन गरिने दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिमको आयोजना वा कार्यक्रम सम्झनु पर्छ।

(ग) "प्रदेश योजना आयोग" भन्नाले सम्बन्धित प्रदेशको प्रदेश नीति तथा योजना आयोग वा प्रदेश योजना आयोग सम्झनु पर्छ।

(घ) "योजना आयोग" भन्नाले राष्ट्रिय योजना आयोग सम्झनु पर्छ।

(ङ) "स्थानीय तह" भन्नाले गाउँपालिका, नगरपालिका, उपमहानगरपालिका वा महानगरपालिका सम्झनु पर्छ।

(च) "समपूरक अनुदान" भन्नाले अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १० बमोजिमको समपूरक अनुदान सम्झनु पर्छ।

(छ) "सम्बन्धित मन्त्रालय" भन्नाले आयोजना वा कार्यक्रमसँग सम्बन्धित नेपाल सरकारको मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।

(ज) "समिति" भन्नाले दफा ६ बमोजिमको आयोजना वा कार्यक्रम सिफारिस समिति सम्झनु पर्छ।

३. समपूरक अनुदान प्रदान गरिने क्षेत्र र रकमको सीमाः (१) नेपाल सरकारले प्रदेश वा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन गरिने भौतिक पूर्वाधार विकाससँग सम्बन्धित देहायका आयोजना वा कार्यक्रमको लागि समपूरक अनुदान उपलब्ध गराउन सक्नेछः-

(क) कृषि उपजको प्रशोधन, भण्डारण र बजारीकरण,

(ख) खानेपानी तथा सरसफाइ,

(ग) सिँचाई तथा नदी नियन्त्रण,

(घ) नवीनतम प्रविधिको प्रयोग गरी फोहोरमैलाको प्रशोधन र व्यवस्थापन,

(ङ) सामुदायिक विद्यालय भवन निर्माण,

(च) स्थानीय आर्थिक विकासमा प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने पर्यटन पूर्वाधार निर्माण,

(छ) मध्यवर्ती क्षेत्रमा मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापनका लागि गरिने पूर्वाधार निर्माण,

(ज) सौर्य, वायु, जैविक लगायतका वैकल्पिक ऊर्जा उत्पादन र विज्ञान तथा प्रविधिसँग सम्बन्धित पूर्वाधार,

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

(झ) स्थानीय तहको केन्द्र र वडा कार्यालय, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था जस्ता सेवा केन्द्र, औद्योगिक ग्राम वा क्षेत्र र बजार जोड्ने स्थानीय सडक तथा प्रदेश लोकमार्ग र सो अन्तर्गतको सडक पुल,

(ञ) स्वास्थ्य चौकी, अस्पताल तथा सोसँग सम्बन्धित पूर्वाधार,

(ट) विद्युत सेवाबाट बञ्चित रहेको तथा राष्ट्रिय प्रसारण लाइनको पहुँच नभएको क्षेत्रमा कार्यान्वयन गरिने विद्युत उत्पादन तथा प्रसारण,

(ठ) नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच सहकार्य र संयुक्त लगानीमा कार्यान्वयन गर्ने गरी निर्धारण गरिएको आयोजना वा कार्यक्रम।

(२) प्रदेश वा स्थानीय तहले समपूरक अनुदानको लागि आयोजना वा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्दा त्यस्तो आयोजना वा कार्यक्रमको कुल लागत अनुमान देहाय बमोजिमको बजेट सीमाभित्र रहेको हुनु पर्नेछः-

(क) गाउँपालिका वा नगरपालिकाबाट कार्यान्वयन गरिने आयोजना वा कार्यक्रमको कुल लागत अनुमान एक करोड रुपैयाँदेखि सात करोड रुपैयाँसम्म,

(ख) उपमहानगरपालिका वा महानगरपालिकाबाट कार्यान्वयन गरिने आयोजना वा कार्यक्रमको कुल लागत अनुमान तीन करोड रुपैयाँदेखि पन्ध्र करोड रुपैयाँसम्म,

(ग) प्रदेश सरकारबाट कार्यान्वयन हुने आयोजना वा कार्यक्रमको कुल लागत अनुमान दश करोड रुपैयाँदेखि तिस करोड रुपैयाँसम्म।

(३) उपदफा (२) बमोजिम आयोजना वा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्दा त्यस्तो आयोजना वा कार्यक्रम बढीमा तीन वर्षभित्र सम्पन्न गर्ने गरी प्रस्ताव गर्नु पर्नेछ।

४. <u>समपूरक अनुदान माग गर्ने</u>: (१) योजना आयोगले प्रत्येक वर्ष मङ्सिर मसान्तभित्र सूचना प्रकाशन गरी प्रदेश वा स्थानीय तहबाट आगामी आर्थिक वर्षमा समपूरक अनुदानमा सञ्चालन गर्ने आयोजना वा कार्यक्रमको प्रस्ताव माग गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम योजना आयोगबाट प्रस्ताव माग भएपछि प्रदेश वा स्थानीय तहले अन्य स्रोतबाट कार्यान्वयन गर्ने आयोजना वा कार्यक्रम र हाल सञ्चालनमा रहेको आयोजना वा कार्यक्रमसँग दोहोरो नपर्ने गरी प्रत्येक वर्षको माघ मसान्तभित्र प्रदेशले सम्बन्धित मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय मार्फत् र स्थानीय तहले सोझै योजना आयोगमा समपूरक अनुदानमा कार्यान्वयन गरिने आयोजना वा कार्यक्रमको लागि त्यस्तो अनुदान माग गरी योजना आयोगले निर्धारण गरेको विद्युतीय प्रणाली मार्फत् अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि आयोजना वा कार्यक्रम प्रस्ताव माग गर्ने र प्रस्ताव पेश गर्ने समयसीमा योजना आयोगले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(४) योजना वा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्दा दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिम क्रमागतसहित प्रदेशको हकमा बढीमा दश वटासम्म र स्थानीय तहको हकमा बढीमा तीन वटासम्म आयोजना वा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्न सकिनेछ।

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

तर यो कार्यविधि प्रारम्भ हुँदाको बखत सञ्चालनमा रहेको क्रमागत आयोजना वा कार्यक्रमको कुल लागत र लागत साझेदारी अनुपात साबिककै व्यवस्था बमोजिम हुनेछ।

(५) उपदफा (२) बमोजिम आयोजना वा कार्यक्रम सम्बन्धी प्रस्ताव पेश गर्दा प्रदेश वा स्थानीय तह आफैंले वा निजी क्षेत्रसँगको साझेदारीमा आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने भए सो कुरा समेत त्यस्तो प्रस्तावमा खुलाउनु पर्नेछ।

(६) उपदफा (१) बमोजिम सूचना जारी भएपछि प्रदेश वा स्थानीय तहले समपूरक अनुदानबाट आफूले कार्यान्वयन गर्ने आयोजना वा कार्यक्रम सम्बन्धी प्रस्ताव माघ मसान्तभित्र योजना आयोगले तोकेको विद्युतीय प्रणाली मार्फत् सो आयोगमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(७) उपदफा (२) बमोजिम आयोजना वा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्दा देहायका कागजात विद्युतीय (अनलाईन) प्रणालीमा प्रविष्टि गर्नु पर्नेछ।

(क) आयोजना वा कार्यक्रमको सम्भाव्यता अध्ययन र ड्रइङ, डिजाइन, स्पेसिफिकेसन सहितको विस्तृत विवरणको लागत अनुमान,

तर दश करोड रुपैयाँभन्दा माथि लागत अनुमान भएको आयोजना वा कार्यक्रमको हकमा विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन समेत पेश गर्नु पर्नेछ।

(ख) आयोजना वा कार्यक्रमको प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृत वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन,

(ग) आयोजना वा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण सहितको विवरण,

(घ) स्थानीय तहको हकमा सम्बन्धित कार्यपालिकाको निर्णय र प्रदेशको हकमा सम्बन्धित प्रदेश योजना आयोगको सिफारिसमा प्रदेश सरकारको मन्त्रिपरिषद्को निर्णय र अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा शर्त पूरा भएको व्यहोराको प्रमाणीकरण।

(८) उपदफा (६) बमोजिम आयोजना वा कार्यक्रम प्रविष्टि गर्दा देहायका विवरण समेत स्पष्ट रूपमा खुलाउनु पर्नेछः-

(क) आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्ने आवश्यकता र प्राथमिकताको पुष्ट्याँई,

(ख) आयोजना वा कार्यक्रमबाट प्राप्त हुने मापनयोग्य प्रतिफल वा लाभ तथा दिगोपना,

(ग) आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने वित्तीय तथा भौतिक क्षमता वा जनशक्ति,

(घ) आयोजना वा कार्यक्रम सम्पन्न गर्न लाग्ने समय,

(ङ) एक आर्थिक वर्षभन्दा बढी अवधिको आयोजना वा कार्यक्रम भए प्रत्येक वर्षको लागि आवश्यक पर्ने रकमको विवरण,

(च) आयोजना वा कार्यक्रमको कुल लागतमध्ये नेपाल सरकार र प्रदेश वा स्थानीय तहले व्यहोर्ने रकमको अनुपात र त्यस्तो स्रोतको विवरण,

(छ) निजी क्षेत्र समेतको साझेदारीमा आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने भए त्यस्तो साझेदारीको तरिका र ढाँचा,

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

(ज) क्रमागत आयोजना वा कार्यक्रमको प्रस्ताव गरेको भएमा आयोजनाको कुल लागत, कुल ठेक्का अङ्क, हालसम्मको कुल निकासा रकम र वित्तीय तथा भौतिक प्रगति सम्बन्धी विवरण, र

(झ) योजना आयोगले निर्धारण गरेको अन्य विवरण।

(९) उपदफा (१) बमोजिम समपूरक अनुदान माग गर्दा आयोजनाको कुल लागत रकममध्ये प्रदेश वा स्थानीय तहले व्यहोर्ने अंश बाहेक अन्य स्रोतबाट जुटाउने लगानी रकमको स्रोत सुनिश्चित हुने आधार समेत पेश गर्नु पर्नेछ।

(१०) प्रदेश र स्थानीय तहले समपूरक अनुदानबाट कार्यान्वयन हुने क्रमागत आयोजना वा कार्यक्रमको लागि प्रत्येक आर्थिक वर्ष बजेट माग गर्नु पर्नेछ। त्यसरी बजेट माग नगरेमा त्यस्तो आयोजना वा कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने दायित्व सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहको हुनेछ।

(११) प्रदेश वा स्थानीय तहले समपूरक अनुदानबाट सञ्चालित आयोजना वा कार्यक्रम स्वीकृत अवधिमा सम्पन्न गर्नु पर्नेछ। सो अवधिभित्र सम्पन्न हुन नसकेमा त्यस्तो आयोजना वा कार्यक्रम सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहले आफ्नै स्रोतबाट सम्पन्न गर्नु पर्नेछ।

५. <u>पुराना आयोजना वा कार्यक्रम सम्पन्न नगरी नयाँ प्रस्ताव गर्न नपाइने</u>: (१) प्रदेश वा स्थानीय तहले साबिकमा सञ्चालनमा भइराखेका आयोजना वा कार्यक्रम सम्पन्न नगरी नयाँ आयोजना वा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्न पाइने छैन।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो कार्यविधि प्रारम्भ हुँदाका बखत सञ्चालनमा रहेको क्रमागत आयोजना वा कार्यक्रम र नयाँ आयोजना वा कार्यक्रम समेत गरी दफा ४ को उपदफा (४) बमोजिमको सङ्ख्यामा नबढ्ने गरी आयोजना वा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्न बाधा पर्ने छैन।

६. <u>आयोजना वा कार्यक्रम सिफारिस समिति</u>: (१) समपूरक अनुदानमा प्रदेश वा स्थानीय तहबाट प्रस्ताव भएको आयोजना वा कार्यक्रम छनोट गरी सिफारिस गर्न योजना आयोगमा देहाय बमोजिमको एक आयोजना वा कार्यक्रम सिफारिस समिति रहनेछ:–

(क)	योजना आयोगको उपाध्यक्षले तोकेको सो आयोगको सदस्य	- संयोजक
(ख)	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको सहसचिव (प्रदेश समन्वय हेर्ने)	- सदस्य
(ग)	अर्थ मन्त्रालयको सहसचिव (वित्तीय सङ्घीयता हेर्ने)	- सदस्य
(घ)	सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको सहसचिव (योजना हेर्ने)	- सदस्य
(ङ)	नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालयको सहसचिव (योजना हेर्ने)	- सदस्य
(च)	योजना आयोगको पूर्वाधार तथा उत्पादन महाशाखाको सहसचिव	- सदस्य-सचिव

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

(२) समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विषय विज्ञलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

(३) समितिले बैठक सम्बन्धी कार्यविधि आफैंले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

७. <u>आयोजना वा कार्यक्रम छनोट गरी सिफारिस गर्ने:</u> (१) समपूरक अनुदानको लागि प्रस्ताव भएको आयोजना वा कार्यक्रमको समितिले देहायको आधारमा छनोट गरी योजना आयोगमा सिफारिस गर्नेछः-

(क) आयोजना वा कार्यक्रमको सम्भाव्यता, कुल लागत अनुमान, आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन पश्चात् प्राप्त हुने उपलब्धि, प्रतिफल वा लाभ,

(ख) आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि आवश्यक भौतिक क्षमता तथा जनशक्तिको उपलब्धता,

(ग) आयोजना वा कार्यक्रमको आवश्यकता भएको,

(घ) नेपाल सरकारको प्राथमिकतामा परेको क्षेत्रसँग सम्बन्धित भएको,

(ङ) प्रदेश वा स्थानीय तहको आधारभूत पूर्वाधार निर्माणसँग सम्बन्धित भएको,

(च) जनताको आयस्तर वृद्धि गरी गरिबी निवारणमा योगदान पुग्ने,

(छ) रोजगारी वृद्धि गर्ने,

(ज) निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा कार्यान्वयन गरिने आयोजना वा कार्यक्रम भए त्यस्तो सहकार्य दिगो र भरपर्दो देखिने आधार स्पष्ट भएको,

(झ) स्थानीय सीप, साधन र स्रोतको अधिकतम उपयोग हुने,

(ञ) आवधिक योजनाले लिएको राष्ट्रिय प्राथमिकता र राष्ट्रिय उद्देश्यसँग मेल खाने र प्रादेशिक सन्तुलन कायम गर्न सहयोग पुग्ने।

(२) समितिले आयोजना वा कार्यक्रम छनोट गर्दा उपदफा (१) मा उल्लेख गरिएको आधारको अतिरिक्त आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने क्षेत्रको पूर्वाधार विकासको अवस्था समेतलाई आधार मानी अङ्कभार प्रदान गरी कुल भारित अङ्कको आधारमा आयोजना वा कार्यक्रमको प्राथमिकता निर्धारण गर्नु पर्नेछ। त्यसरी प्राथमिकतामा परेको आयोजना वा कार्यक्रमलाई समपूरक अनुदान प्रदान गर्नको लागि छनोट गरी योजना आयोगमा सिफारिस गर्नु पर्नेछ।

(३) समितिले आयोजना वा कार्यक्रम छनोट गर्दा एकमुष्ट बजेट विनियोजन नहुने गरी आयोजना वा कार्यक्रमगत रुपमा बजेट प्रस्ताव गर्नु पर्नेछ।

(४) समितिले आगामी आर्थिक वर्षको लागि आयोजना वा कार्यक्रम सिफारिस गर्दा निर्धारित बजेट सीमाभित्र रही चालू आर्थिक वर्षको चैत्र पन्ध्र गतेभित्र सिफारिस गरिसक्नु पर्नेछ।

(५) समितिले आयोजना वा कार्यक्रम सिफारिस गरिसकेपछि योजना आयोगले प्रदेश वा स्थानीय तहको आयोजना वा कार्यक्रम छनोट गरी सोको विवरण सहितको जानकारी चैत्र मसान्तभित्र अर्थ मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

८. <u>बजेट सूचना प्रणालीमा प्रविष्टि गर्नु पर्ने:</u> (१) योजना आयोगले प्रदेश वा स्थानीय तहबाट समपूरक अनुदानमार्फत् कार्यान्वयन हुने आयोजना वा कार्यक्रमको विवरण मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (एलएमबीआइएस) मा प्रविष्टि गर्नु पर्नेछ। प्रदेशको अर्थ मन्त्रालयले प्रदेश

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

तहबाट कार्यान्वयन हुने आयोजना वा कार्यक्रमको विवरण प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (पिएलएमबीआइएस) र स्थानीय तहले स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन हुने आयोजना वा कार्यक्रमको विवरण स्थानीय तह सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सूत्र) मा प्रविष्टि गर्नु पर्नेछ।

(२) नेपाल सरकारबाट सङ्घीय संसद्मा बजेट पेश भएपछि योजना आयोगले समपूरक अनुदानबाट कार्यान्वयन हुने आयोजना वा कार्यक्रमको विवरण आफ्नो वेबसाइटमार्फत् सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ।

९. <u>नेपाल सरकारले समपूरक अनुदान प्रदान गर्ने:</u> (१) नेपाल सरकारले योजना आयोगबाट छनोट भएको आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि त्यस्तो आयोजनाको कुल लागत, प्रकृति, कार्यान्वयन गर्नु पर्ने आवश्यकता, प्राथमिकता, कार्यान्वयनबाट हुन सक्ने उपलब्धि तथा आर्थिक, सामाजिक तथा पूर्वाधार विकास अवस्था र राजस्व क्षमता समेतको आधारमा स्थानीय तहलाई अनुसूची-३ बमोजिम र प्रदेशलाई अनुसूची-४ बमोजिमको रकम समपूरक अनुदान प्रदान गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निजीक्षेत्रसँगको साझेदारी रहेको, सार्वजनिक-निजी साझेदारीमा आधारित वा सहलगानीमा आधारित पूर्वाधार विकास सम्बन्धी कुनै आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने रहेछ भने त्यस्तो आयोजना वा कार्यक्रमको कुल लागतमध्ये प्रदेश वा स्थानीय तह र निजीक्षेत्रले व्यहोर्ने रकम बाहेक अपुग हुने सम्भाव्यता न्यून परिपूरक कोष (भायाविलिटी ग्याप फन्डिङ) रकमको अधिकतम पचास प्रतिशत नेपाल सरकारले समपूरक अनुदानको रूपमा सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहलाई प्रदान गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) वा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकारले प्रदेश वा स्थानीय तहमा समपूरक अनुदान प्रदान गर्दा समपूरक अनुदानको लागि विनियोजित वार्षिक बजेट सीमाभित्र रही समपूरक अनुदान प्रदान गर्नु पर्नेछ।

(४) समपूरक अनुदानबाट कार्यान्वयन हुने आयोजना वा कार्यक्रमको लागि नेपाल सरकारले अनुदान उपलब्ध गराउँदा सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहबाट उक्त आयोजना वा कार्यक्रममा भएको कार्यप्रगतिको आधारमा त्रैमासिक रूपमा रकम उपलब्ध गराइनेछ।

(५) प्रदेश वा स्थानीय तहले समपूरक अनुदानबाट कार्यान्वयन भइरहेको आयोजना वा कार्यक्रमको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश गरेपछि मात्र त्यस्तो आयोजना वा कार्यक्रमको अन्तिम किस्ता बापतको रकम सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराइनेछ।

१०. <u>समपूरक अनुदान प्रदान नगरिने:</u> यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकारले देहायका विषय वा प्रकृतिका आयोजना वा कार्यक्रमको लागि समपूरक अनुदान प्रदान गर्ने छैनः–

(क) तलब भत्ता, मसलन्द लगायतका साधारण खर्च तथा ऋण भुक्तानी,

(ख) कुनै राजनीतिक वा धार्मिक समूह विशेषको हित वा स्वार्थ रहेको आयोजना वा कार्यक्रम,

(ग) वातावरणमा प्रतिकूल प्रभाव पर्ने प्रकृतिका आयोजना वा कार्यक्रम,

(घ) दफा ३ को उपदफा (२) मा उल्लिखित न्यूनतम सीमाभन्दा कम कुल लागत अनुमान भएको आयोजना वा कार्यक्रम।

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

११. <u>मध्यमकालीन खर्च संरचनामा समावेश गर्नु पर्ने</u>: प्रदेश तथा स्थानीय तहले समपूरक अनुदानबाट कार्यान्वयन गर्ने आयोजना वा कार्यक्रमलाई अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम तयार गर्नु पर्ने मध्यमकालीन खर्च संरचनामा समावेश गर्नु पर्नेछ।

१२. <u>अनुदान रकम खर्च गर्ने प्रक्रिया</u>: (१) प्रदेश वा स्थानीय तहले समपूरक अनुदान रकम खर्च गर्दा जुन आयोजना वा कार्यक्रमको लागि अनुदान प्राप्त भएको हो सो आयोजना वा कार्यक्रममा मात्र खर्च गर्नु पर्नेछ।

(२) समपूरक अनुदान बापत प्राप्त रकम उपभोक्ता समिति मार्फत् खर्च गर्न पाइने छैन।

(३) प्रदेश वा स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने समपूरक अनुदान बापतको रकम आफ्नो वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरी खर्च गर्नु पर्नेछ।

(४) कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट समपूरक अनुदान निकासा माग गर्दा आयोजनाको खरिद योजना, खरिद सम्झौता र कार्य प्रगति विवरण पेश गर्नु पर्नेछ।

(५) प्रदेश वा स्थानीय तहले समपूरक अनुदान रकम खर्च गर्दा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली अपनाई आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व र सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रचलित कानूनको अधीनमा रही मितव्ययी र पारदर्शी किसिमले खर्चको प्रत्येक भुक्तानीमा तोकिएको अनुपातको पूर्ण पालना गरी विद्युतीय भुक्तानी प्रणालीमार्फत् भुक्तानी गर्नु पर्नेछ।

(६) समपूरक अनुदानबाट भएको खर्चको प्रचलित कानून बमोजिम आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण गराउने दायित्व आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रदेश वा स्थानीय तहको हुनेछ।

१३. <u>रकम सङ्घीय सञ्चित कोषमा फिर्ता गर्नु पर्ने</u>: प्रदेश तथा स्थानीय तहमा भएको समपूरक अनुदानको वित्तीय हस्तान्तरण रकम सम्बन्धित आर्थिक वर्षभित्र खर्च नभई जुनसुकै खातामा बाँकी रहन गएमा त्यस्तो रकम सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय तहले अनुदान प्राप्त गरेको आर्थिक वर्षको विनियोजन ऐन बमोजिम सङ्घीय सञ्चित कोषमा फिर्ता गर्नु पर्नेछ।

१४. <u>आयोजना वा कार्यक्रमको नाम हेरफेर गर्न वा रकम रकमान्तर गर्न नहुने:</u> समपूरक अनुदान अन्तर्गत सञ्चालन हुने गरी छनोट भएको आयोजना वा कार्यक्रमको लागि बजेटमा विनियोजित रकम सो बाहेक अर्को आयोजनाको लागि स्थानान्तरण (ट्रान्सफर) गर्न, नाम, क्रियाकलाप, आयोजना स्थल परिवर्तन गर्न वा त्यस्तो आयोजना वा कार्यक्रमको लागि विनियोजित रकमबाट कुनै रकम अन्य कार्यक्रममा रकमान्तर गर्न पाइने छैन।

१५. <u>निर्देशन दिन सक्ने:</u> (१) समपूरक अनुदानबाट सञ्चालित कुनै आयोजना वा कार्यक्रम त्यस्तो आयोजना वा कार्यक्रमको उद्देश्य अनुरूप सञ्चालन नभएमा, कायम गर्नु पर्ने गुणस्तर कायम गरेको नदेखिएमा, समयमा कार्य सम्पन्न नहुने अवस्था भएमा वा कुनै कारणले आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा कुनै सुधार गर्नु पर्ने देखिएमा अर्थ मन्त्रालय वा योजना आयोगले प्रदेश वा स्थानीय तहको सम्बन्धित पक्षलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ।

(२) कुनै पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धी आयोजना वा कार्यक्रमको काम सम्पन्न भएको तर त्रुटि सच्याउने अवधि (डिफेक्ट लायबिलिटि पिरियड) वा निश्चित अवधि पूरा नहुँदै कामको गुणस्तरमा ह्रास आएको पाइएमा अर्थ मन्त्रालय वा योजना आयोगले सोको छानबिन गरी

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

प्रदेश वा स्थानीय तहको सम्बन्धित पक्षलाई आवश्यक मर्मत सम्भार वा सुधारको लागि निर्देशन दिन सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम दिएको निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहको कर्तव्य हुनेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम दिएको निर्देशनको जानकारी वा उपदफा (२) बमोजिम गरेको छानबिनको जानकारी निर्देशन दिने वा छानबिन गर्ने निकायले अर्को निकायलाई गराउनु पर्नेछ।

१६. <u>अनुगमन तथा प्रतिवेदन</u>: (१) समपूरक अनुदानबाट कार्यान्वयन हुने आयोजना लक्षित प्रतिफल प्राप्त हुने गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन भए वा नभएको सम्बन्धमा सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहले नियमित रूपमा अनुगमन गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रदेश वा स्थानीय तहले आयोजना वा कार्यक्रमको अनुगमन गरेपछि सोको प्रतिवेदन प्रदेशको हकमा योजना आयोग तथा स्थानीय तहको हकमा योजना आयोग र सम्बन्धित जिल्ला समन्वय समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(३) समपूरक अनुदानबाट सञ्चालन हुने आयोजना लक्षित प्रतिफल प्राप्त हुने गरी प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन भए वा नभएको सम्बन्धमा प्रदेशबाट कार्यान्वयन भएको आयोजना सम्बन्धित प्रदेश योजना आयोगले र स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन भएको आयोजनाको सम्बन्धित जिल्ला समन्वय समितिले अनुगमन गरी आवश्यक सुझाव दिन सक्नेछ। त्यसरी दिइएको सुझाव सहितको अनुगमन प्रतिवेदन अनुगमन गर्ने निकायले योजना आयोगमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) प्रदेश वा स्थानीय तहले समपूरक अनुदानबाट कार्यान्वयन गरिएको आयोजना वा कार्यक्रमको प्रगति प्रतिवेदन अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी योजना आयोगले निर्धारण गरेको विद्युतीय प्रणालीमा त्रैमासिक रूपमा प्रविष्टि गर्नु पर्नेछ। त्यस्तो प्रतिवेदन सम्बन्धित जिल्लाको कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा समेत पठाउनु पर्नेछ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम विद्युतीय प्रणालीमार्फत् प्राप्त भएको प्रगतिको आधारमा योजना आयोगले वार्षिक रूपमा एकीकृत प्रतिवेदन तयार गरी सार्वजनिक गर्नेछ।

(६) प्रदेश वा स्थानीय तहले सञ्चालन भइरहेको आयोजना वा कार्यक्रमको काम कारबाहीलाई स्वच्छ, पारदर्शी र वस्तुनिष्ठ बनाउन विवरण खुल्ने गरी आयोजना वा कार्यक्रम स्थलमा "आयोजना वा कार्यक्रम जानकारी सूचनापाटी" राख्नु पर्नेछ।

(७) प्रदेश वा स्थानीय तहले सञ्चालन गरेको आयोजना वा कार्यक्रमको सम्बन्धित विषय विज्ञ, लाभग्राही वर्ग र स्थानीय समुदाय वा सरोकारवाला र नागरिक समाजको सहभागितामा वर्षको कम्तीमा दुई पटक सार्वजनिक परीक्षण तथा वर्षको एक पटक सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।

(८) उपदफा (७) बमोजिम सार्वजनिक सुनुवाई गर्दा सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम १९ बमोजिमको कार्यविधि अवलम्बन गर्नु पर्नेछ।

१७. <u>अनुदान रोक्का वा कट्टा गर्न सकिने</u>: (१) समपूरक अनुदानबाट सञ्चालनमा रहेको आयोजना वा कार्यक्रमको लक्षित उद्देश्य अनुरूप कार्य प्रगति हुन नसकेमा, मङ्सिर मसान्तभित्र ठेक्का सूचना हुन नसकेमा वा अर्थ मन्त्रालय वा योजना आयोगले दफा १५ बमोजिम दिएको निर्देशन पालना नगरेमा वा पेश गर्नु पर्ने प्रगति प्रतिवेदन पेश नगरेमा वा सम्पन्न भएको काम

सचिव (राजस्व)

तोकिएको गुणस्तर अनुरूप भएको नपाइएमा वा तोकिएको समयभित्र काम सम्पन्न नगरेमा अर्थ मन्त्रालयले समपूरक अनुदान रकम सोही आर्थिक वर्ष वा आगामी आर्थिक वर्षहरूमा प्रदान गरिने समपूरक अनुदान रकमबाट रोक्का राख्न वा कट्टा गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश वा स्थानीय तहले प्रगति प्रतिवेदन पेश गरेमा, तोकेको समयमा कार्य सम्पन्न गरेमा वा कामको गुणस्तरमा आवश्यक सुधार गरेमा त्यसरी रोक्का राखेको रकम अर्थ मन्त्रालयले जुनसुकै बखत फुकुवा गर्न सक्नेछ।

१८. <u>आयोजना वा कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी</u>: समपूरक अनुदानबाट सम्पन्न भएको आयोजना वा कार्यक्रमको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहको हुनेछ। त्यस्तो आयोजना वा कार्यक्रमको व्यवस्थापन तथा सञ्चालनको लागि नेपाल सरकारले कुनै दायित्व वहन गर्ने छैन।

१९. <u>अधुरा आयोजना सम्बन्धी विशेष व्यवस्था</u>: (१) प्रदेश वा स्थानीय तहले समपूरक अनुदानबाट विगत आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयन गरेको निर्धारित समयमा सम्पन्न हुन नसकी यो कार्यविधि प्रारम्भ हुँदाका बखतसम्म अधुरै रहेको पूर्वाधार निर्माणसँग सम्बन्धित आयोजना आर्थिक वर्ष २०८२/८३ भित्र सम्पन्न गर्न सकिने अवस्था भएमा त्यस्तो आयोजना सम्पन्न हुन सक्ने पर्याप्त आधार र कारण खुलाई एक पटकको लागि दफा ४ बमोजिम प्रस्ताव पेश गर्न सकिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्ताव भएको आयोजनालाई योजना आयोगले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ भित्र सम्पन्न हुन सक्ने भएमा छनोट गर्न सक्नेछ। त्यसरी अनुदान उपलब्ध गराइएको अधुरो आयोजना प्रचलित खरिद कानूनको अधीनमा रही सोही आर्थिक वर्षभित्र सम्पन्न गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) को प्रयोजनको लागि योजना आयोगले प्रस्ताव पेश गर्ने प्रदेश वा स्थानीय तहबाट थप पुष्ट्याईं माग गर्न वा आवश्यकता अनुसार स्थलगत अध्ययन समेत गर्न वा गराउन सक्नेछ।

२०. <u>कार्य सम्पन्न भएको आयोजनाको दायित्व भुक्तानी सम्बन्धी विशेष व्यवस्था</u>: यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आर्थिक वर्ष २०८०/८१ सम्म समपूरक अनुदानबाट सञ्चालन भई सिर्जित दायित्व प्रमाणित भएको तर चालू आर्थिक वर्षको विनियोजनमा नपरेको आयोजनाको हकमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा समपूरक अनुदानमा विनियोजित बजेट खर्च नभई बचत हुने रकमबाट त्यस्तो दायित्वको फरफारक गर्न कार्यक्रम संशोधनको लागि योजना आयोगले अर्थ मन्त्रालयमा सिफारिस गर्न सक्नेछ।

२१. <u>अनुसूचीमा हेरफेर</u>: अर्थ मन्त्रालयले योजना आयोगको परामर्शमा यस कार्यविधिको अनुसूचीमा आवश्यकता अनुसार हेरफेर गर्न सक्नेछ।

२२. <u>खारेजी र बचाउ</u>: (१) समपूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७ खारेज गरिएको छ।

(२) समपूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७ बमोजिम भए गरेका काम कारबाही यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ।

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

अनुसूची-१

(दफा ४ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

समपूरक अनुदान प्रस्ताव गर्ने फाराम

(१) अनुदान माग गर्ने प्रदेश वा स्थानीय तहको नाम:

(२) ठेगाना:

(३) सम्पर्क फोन .... फ्याक्स....................इमेल:....................

(४) आयोजना वा कार्यक्रमको नाम:

(५) आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने स्थान:

(६) आयोजना वा कार्यक्रमको अनुमानित कुल लागत:

(७) एक आर्थिक वर्षभन्दा बढी अवधिको आयोजना वा कार्यक्रम भए प्रत्येक वर्षको लागि आवश्यक पर्ने रकमको विवरण:

(८) आयोजना वा कार्यक्रमबाट लाभान्वित हुने सम्भावित जनसङ्ख्या:

(९) आयोजना वा कार्यक्रम सम्पन्न गर्न लाग्ने आर्थिक वर्ष :

(१०) आयोजना वा कार्यक्रमको कुल लागतमध्ये नेपाल सरकार र प्रदेश वा स्थानीय तहले व्यहोर्ने रकमको अनुपात र त्यस्तो स्रोतको विवरण:

(११) आयोजना वा कार्यक्रममा निजी क्षेत्र, सहकारी तथा अन्य गैरसरकारी क्षेत्रको सहभागिता रहने भए सोको अनुपात वा हिस्सा रकम:

(१२) निजीक्षेत्र समेतको साझेदारीमा आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने भए त्यस्तो साझेदारीको तरिका र ढाँचा:

(१३) नेपाल सरकारले समपूरक अनुदान मार्फत् व्यहोर्ने प्रस्तावित रकम:

(१४) आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्ने आवश्यकता र प्राथमिकताको पुष्टयाँई:

(१५) आयोजना वा कार्यक्रमबाट प्राप्त हुने मापनयोग्य प्रतिफल वा लाभ तथा दिगोपना:

(१६) आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने वित्तीय तथा भौतिक क्षमता वा जनशक्ति:

(१७) संलग्न आवश्यक कागजातहरू:

(क) आयोजना वा कार्यक्रमको सम्भाव्यता अध्ययन र ड्रइङ, डिजाइन, स्पेसिफिकेसन सहितको विस्तृत विवरणको लागत अनुमान,

(ख) आयोजना वा कार्यक्रमको प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृत वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन,

(ग) आयोजना वा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण क्रमबद्वता स्थानीय तहको हकमा सम्बन्धित कार्यपालिकाको निर्णय र प्रदेशको हकमा सम्बन्धित प्रदेश योजना आयोगको सिफारिसमा प्रदेश सरकारको मन्त्रिपरिषद्को निर्णय र अनुसूची-२ बमोजिमको प्रमाणित फाराम,

(घ) दश करोडभन्दा माथि लागत अनुमान भएका आयोजना वा कार्यक्रमको हकमा विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन,

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

(ङ) योजना आयोगले निर्धारण गरेका अन्य विवरण तथा कागजात।

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

सचिव/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको,

दस्तखतः

पदः

मितिः

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

अनुसूची–२

(दफा ४ को उपदफा (७) को खण्ड (ग) सँग सम्बन्धित)

समपूरक अनुदानको लागि शर्त पूरा भएको प्रमाणित गर्ने फाराम

.... *(प्रदेश सरकार/स्थानीय तहको नाम)*

.... *(ठेगाना)*

समपूरक अनुदानमा कार्यान्वयन गरिने आयोजना वा कार्यक्रमको नाम र प्राथमिकताक्रम		
आयोजना वा कार्यक्रमको नाम	प्राथमिकताक्रम	नयाँ/क्रमागत
१)		
२)		
३)		
...		

१. आयोजना वा कार्यक्रमको कुल लागत निर्धारित सीमाभित्र रहेको,

२. आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि भौतिक क्षमता तथा जनशक्तिको उपलब्धता रहेको,

३. आयोजना वा कार्यक्रम स्थानीय तहको आयोजना बैङ्क तथा मध्यमकालीन खर्च संरचनामा समावेश भएको,

४. आयोजना वा कार्यक्रमको ड्रइङ, डिजाइन, स्पेसिफिकेसन सहितको विस्तृत लागत अनुमान स्वीकृत भएको,

५. आयोजना वा कार्यक्रमको प्रचलित कानून बमोजिम वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन स्वीकृत भएको,

६. दश करोड रुपैयाँभन्दा माथि लागत अनुमान भएको आयोजना वा कार्यक्रमको हकमा विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार स्वीकृत भएको,

७. आयोजना वा कार्यक्रमको कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार भएको,

८. नेपाल सरकारले कार्यान्वयन गर्ने वा प्रदेशले कार्यान्वयन गरिरहेको र स्थानीय तहले आफ्नै वा अन्य स्रोतबाट कार्यान्वयन गर्ने आयोजना वा कार्यक्रमसँग दोहोरो नपरेको,

९. क्रमागत आयोजना सहित स्थानीय तहको हकमा अधिकतम तीन वटासम्म तथा प्रदेश सरकारको हकमा अधिकतम दश वटासम्म आयोजना वा कार्यक्रमहरू प्रस्ताव गरेको,

१०. क्रमागत तथा नयाँ आयोजना वा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्नको लागि आयोजना वा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण विवरण (स्थानीय तहको हकमा सम्बन्धित कार्यपालिकाको निर्णय तथा प्रदेशको हकमा सम्बन्धित प्रदेश योजना आयोगको सिफारिसमा प्रदेश सरकारको मन्त्रिपरिषद्को निर्णय) भएको,

११. आयोजना वा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन व्यवस्था सुनिश्चित भएको,

१२. आयोजना वा कार्यक्रमको दिगोपनको सन्दर्भमा व्यवस्थापन तथा सञ्चालन सुनिश्चितता भएको,

१३. आयोजना वा कार्यक्रमको लागि आवश्यक पर्ने जग्गा प्राप्त भएको,

१४. आयोजनाको निर्माणस्थलको निर्माण स्थल तयारी (Site Clearance) भएको।

(राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

आयोजना वा कार्यक्रम प्रस्तावसँग सम्बन्धित माथिका शर्तहरू पूरा भएको प्रमाणित गर्दछु।

<u>तयार गर्नेको,-</u>	<u>प्रमाणित गर्नेको,-</u>
नाम थर:	नाम थर:
पद:	पद:
दस्तखत:	दस्तखत:
मिति:	मिति:

प्रमाणित गरिए बमोजिम योजना आयोगको

<u>समपूरक अनुदान प्रणालीमा प्रविष्टि गर्ने कर्मचारीको</u>,-

नाम थर:

पद:

दस्तखत: कार्यालयको छाप:

प्रविष्टि मिति:

नोट:- यो फाराम प्रमाणित गर्दा देहायका पदाधिकारीले तयारी, प्रमाणित र समपूरक अनुदान प्रणालीमा प्रविष्टि गर्नेले अनिवार्य रूपमा दस्तखत गर्नु पर्नेछ:-

क. **प्रदेशको हकमा-** तयार गर्ने महलमा प्रदेश सरकारको मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय (योजना महाशाखा प्रमुख), प्रमाणित गर्ने महलमा प्रमुख सचिव र प्रविष्टि गर्ने महलमा आयोजना वा कार्यक्रम समपूरक अनुदान प्रणालीमा प्रविष्टि गर्ने कर्मचारीको नाम, पद र दस्तखत गर्नु पर्नेछ।

ख. **स्थानीय तहको हकमा-** तयार गर्ने महलमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको र प्रमाणित गर्ने महलमा सम्बन्धित गाउँपालिकाको अध्यक्ष वा नगरपालिकाको प्रमुख र प्रविष्टि गर्ने महलमा आयोजना वा कार्यक्रम समपूरक अनुदान प्रणालीमा प्रविष्टि गर्ने कर्मचारीको नाम, पद र दस्तखत गर्नु पर्नेछ।

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

अनुसूची–३

(दफा ९ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

<u>आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार अवस्था र राजस्व क्षमता अनुसार स्थानीय तहको वर्गीकरण</u>

(क) <u>विधिः</u>

१. <u>आन्तरिक राजस्व सङ्कलन सूचकाङ्कः</u> आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को स्थानीय तहमा गएको समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान, विशेष अनुदान, राजस्व बाँडफाँट, आन्तरिक राजस्व सङ्कलनको साथै स्थानीय तहको कुल राजस्वको स्रोतहरू र त्यस अन्तर्गतको खर्चहरूको विश्लेषण गरिएको छ। उल्लिखित तथ्याङ्कको आधारमा प्रत्येक स्थानीय तहको राजस्व एकाग्रता सूचकाङ्क मापन गरिएको छ। स्थानीय तह राजस्व एकाग्रता सूचकाङ्कले विद्यमान राजस्व सङ्कलनको अवस्थालाई मापन गर्दछ। तर कुनै स्थानीय तहले आन्तरिक राजस्व उठाउन सक्ने क्षमता हुँदाहुँदै पनि आन्तरिक राजस्व नउठाएका हुन सक्दछन्। विद्यमान आन्तरिक राजस्व सङ्कलन मात्र होइन भविष्यमा पनि आन्तरिक राजस्व सङ्कलनलाई उत्तिकै प्राथमिकता दिनु पर्ने हुन्छ। विद्यमान आन्तरिक राजस्व सङ्कलनलाई मात्र प्राथमिकता दिइयो भने स्थानीय तहलाई आन्तरिक राजस्व उठाउनको लागि प्रोत्साहित नहुन सक्दछ। तसर्थ भविष्यमा उठाउन सकिने आन्तरिक राजस्व सम्भावनालाई स्थानीय तहको भौगोलिक क्षेत्रभित्र रहेका उद्योगधन्दा र उद्योगधन्दा (प्रतिष्ठान)हरूले उत्पादन गरेका वस्तु वा सेवाको माग गर्न सक्ने घरपरिवारको क्षमता समेतलाई ध्यानमा राखिएको र स्थानीय तह उद्योगधन्दा एकाग्रता सूचकाङ्क र स्थानीय तहको समृद्धिको अवस्थाबीच अन्तर्क्रिया हुँदा वस्तु र सेवाको उत्पादन र त्यसको घरपरिवारबाट हुन सक्ने मागलाई प्रतिनिधित्व गर्ने हुन्छ। उपरोक्त सूचकाङ्कको उपयोगबाट स्थानीय तहले आन्तरिक राजस्व सङ्कलन गर्न सक्ने सम्भावना आकलन गर्न सकिन्छ। त्यसै अनुसार स्थानीय तहले आन्तरिक राजस्व सङ्कलन गर्न सक्ने सम्भावनालाई सङ्केत गर्ने सूचकाङ्क निर्माण गरिएको छ।

२. <u>समृद्धिको अवस्थाः</u> राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट संवत् २०७८ साल कार्तिक २५ गतेदेखि मङ्सिर ०९ गतेसम्म नेपाल जनसङ्ख्या तथा आवास गणना गरिएको थियो। घरेलु विशेषताहरू, सेवा उपयोगिताहरू र सुविधाहरूको तथ्याङ्क उपयोग गरेर राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता अनुसार **"सम्पत्ति सूचकाङ्क"** निर्माण गरेको छ। सम्पत्ति सूचकाङ्क १७ वटा कारक तत्त्वहरूमा आधारित छ, जसमा नौ घरेलु सम्पत्ति, चार सेवाहरू र चार आवास गुणस्तर चरहरू समावेश छन्। यी कारकहरूभित्र घरको जगमा प्रयोग हुने सामग्री, घरको बाहिरी भित्तामा प्रयोग गरिने सामग्री, घरको छतमा प्रयोग गरिने सामग्री, घरको भुइँमा प्रयोग हुने सामग्री, पिउने पानीको मुख्य स्रोत, खाना पकाउने इन्धन, प्रकाशको लागि प्रयोग गरिने इन्धन, शौचालय सुविधाको उपलब्धता र प्रकार, टेलिभिजन, ल्यान्डलाइन फोन, स्मार्ट मोबाइल फोन, कम्प्युटर वा ल्यापटप, घरमा इन्टरनेट, कार, जीप वा भ्यान, मोटरसाइकल वा स्कुटर, फ्रिज र लुगा धुने मेसिन जस्ता घरेलु सम्पत्तिहरू सम्पत्ति जनाउने तत्त्वहरू समावेश गरिएको छ। त्यस्तो सम्पत्ति सूचकाङ्कलाई अति गरिबी, गरिबी, मध्यम, धनि, अति धनि गरीपञ्चांशमा विभाजन गरिएको छ। उक्त पञ्चांशमध्ये अति धनि र धनिलाई स्थानीय तहको समृद्धिको सूचकाङ्कमा समावेश गरिएको छ। सो सूचकाङ्कले

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

घरपरिवारमा भएको सम्पत्तिको आधारमा स्थानीय तहको समृद्धिको अवस्था सङ्केत गरेको छ।

३. <u>उद्योगधन्दा एकाग्रता सूचकाङ्क:</u> राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले २०७५ सालमा आर्थिक गणना (Economic Census) गरेको थियो। आर्थिक गणनाले प्रत्येक स्थानीय तहमा भएका प्रतिष्ठानहरूको लगत तयार गरेको थियो। देशभरिको उद्योगधन्दा (प्रतिष्ठान)हरूको सङ्ख्या र सम्बन्धित पालिकामा भएको उद्योगधन्दाहरूको प्रयोग गरी प्रत्येक स्थानीय तहको प्रतिष्ठान एकाग्रता सूचकाङ्क निर्माण गरिएको छ।

४. <u>आर्थिक, सामाजिक र पूर्वाधार अवस्थासहित आन्तरिक राजस्व परिचालन सूचकाङ्क:</u> आन्तरिक राजस्व सङ्कलन निर्माण गर्दा दुई वटा पाटा रहेका छन्। पहिलो, राजस्व एकाग्रता सूचकाङ्क र समृद्धिको अवस्थाको ज्यामितीय औसत; दोस्रो, उद्योगधन्दा एकाग्रता सूचकाङ्क र समृद्धिको अवस्थाको ज्यामितीय औसत। पहिलोले प्रत्येक स्थानीय तहको विद्यमान आन्तरिक राजस्व परिचालनको अवस्थालाई सङ्केत गर्दछ भने दोस्रोले प्रत्येक स्थानीय तहको भविष्यमा हुन सक्ने राजस्व परिचालनको अवस्थालाई सङ्केत गर्दछ। यी दुवैको ज्यामितीय औसतलाई उपयोग गरी स्थानीय तहले आन्तरिक राजस्व सङ्कलन गर्न सक्ने सम्भावना सूचकाङ्क निर्माण गरिएको छ। समृद्धिले राजस्व परिचालनको सन्दर्भमा वर्तमान र भविष्य दुवैलाई प्रतिनिधित्व गर्न सक्ने भएकोले यस सूचकाङ्क निर्माणमा समृद्धिलाई बढी भार दिइएको छ। यो सूचकाङ्क मूलतः स्थानीय तहमा रहेको समृद्धि सूचकाङ्क र आन्तरिक राजस्व एकाग्रता सूचकाङ्क, उद्योगधन्दा एकाग्रता सूचकाङ्कको ज्यामितीय औसत प्रयोग गरी व्युत्पन्न गरिएको एक मिश्रित उपाय हो। यसले प्रत्येक स्थानीय तहको सम्भावित आन्तरिक राजस्व परिचालनको अवस्थालाई जनाउँदछ। साथै यस सूचकाङ्कले वित्तीय क्षमतामा असमानता पहिचान गर्न र कम सूचकाङ्क देखिएको स्थानीय तहको राजस्व बढाउने क्षमतालाई बलियो बनाउन लक्षित पहलकदमी लिई करको दायरा बढाउन र सन्तुलित क्षेत्रीय विकासलाई बढावा दिन महत्त्वपूर्ण उपकरणको रूपमा काम गर्न प्रेरित गर्दछ।

५. सम्भावित आन्तरिक राजस्व परिचालनको सूचकाङ्क सधैं धनात्मक हुन्छ। तर उक्त सूचकाङ्क शून्य नजिक पनि हुन सक्दछ। उच्च अङ्कको सूचकाङ्कले आन्तरिक राजस्व सङ्कलनको लागि उच्च सम्भावना तथा क्षमतालाई जनाउँछ, जबकि सानो अङ्कको सूचकाङ्कले सीमित सम्भावना तथा क्षमतालाई जनाउँछ। सबै ७५३ स्थानीय तहको सूचकाङ्क निर्माण गर्दा शून्यको नजिकदेखि २९ सम्म रहेको देखिन्छ। यस सम्भावित आन्तरिक राजस्व परिचालन सूचकाङ्कले आन्तरिक स्रोत परिचालन गर्ने क्षमता र सम्भावनामा स्थानीय सरकारहरूबीचको असमानतालाई उजागर गर्दछ। प्रत्येक स्थानीय तहको **"स्थानीय सरकार आन्तरिक राजस्व सम्भावित सूचकाङ्क"** तयार गरी सानोदेखि ठूलो आकारको सूचकाङ्क हुने गरी क्रमबद्ध गरिएको छ। यसरी क्रमबद्ध गरेपछि तथ्याङ्कीय विधिबाट सात वटा परिवर्तित बिन्दुहरू (Changing Points) पत्ता लगाइएको र त्यही परिवर्तित बिन्दुहरूको आधारमा स्थानीय तहहरूलाई सात भागमा विभाजन गरिएको छ।

६. स्थानीय तहले आन्तरिक राजस्व परिचालन गर्न सक्ने सम्भावना सूचकाङ्क निर्माण गरिसकेपछि अनुसन्धानकर्ताहरू, स्थानीय तह विज्ञहरू, स्थानीय तहका प्रातिनिधिहरू, नेपाल सरकारको प्रतिनिधिहरू, सरोकारवालाहरूसँगको अन्तर्क्रिया, छलफल, विभिन्न तथ्याङ्ककीय

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

विधि र प्रोक्सी सूचकाङ्कमार्फत् थप प्रमाणित (Validation) गर्ने कार्य गरिएको छ। सहभागिताबाट उक्त सूचकाङ्क अनुसारको सात वटा वर्गीकरण र समपूरकको लागि नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउन सक्ने लागत साझेदारी अनुपात निर्धारण गर्ने र स्वामित्व लिने कार्य गरिएको छ।

७. प्रदेशको आन्तरिक राजस्व परिचालन गर्न सक्ने सम्भावना सूचकाङ्क निर्माणमा पनि स्थानीय तहमा गरिएका प्रक्रियाहरू अपनाइएको छ।

(ख) तालिकाः स्थानीय तहले आन्तिक राजस्व परिचालन गर्न सक्ने सम्भावना सूचकाङ्कको क्रमबद्धतामा देखिएका परिवर्तनका बिन्दुहरूका आधारमा स्थानीय तहको वर्गीकरण

समूह : क			
क्र.सं.	स्थानीय तह	क्र. सं.	स्थानीय तह
१	छार्का ताङसोङ गाउँपालिका, डोल्पा	७९	तातोपानी गाउँपालिका,जुम्ला
२	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका,डोल्पा	८०	बारेकोट गाउँपालिका,जाजरकोट
३	शे-फोक्सुण्डो गाउँपालिका,डोल्पा	८१	के.आइ.सिं गाउँपालिका,डोटी
४	सोरु गाउँपालिका,मुगु	८२	मेन्छयायेम गाउँपालिका,तेह्रथुम
५	चंखेली गाउँपालिका,हुम्ला	८३	सिलीचोङ गाउँपालिका,संखुवासभा
६	ताजाकोट गाउँपालिका,हुम्ला	८४	खप्तडछान्ना गाउँपालिका,बझाङ
७	नाम्खा गाउँपालिका,हुम्ला	८५	सिमकोट गाउँपालिका,हुम्ला
८	साईपाल गाउँपालिका,बझाङ	८६	आदर्श गाउँपालिका,डोटी
९	काइके गाउँपालिका,डोल्पा	८७	लेकम गाउँपालिका,दार्चुला
१०	अदानचुली गाउँपालिका,हुम्ला	८८	महाकुलुङ गाउँपालिका,सोलुखुम्बु
११	सर्केगाड गाउँपालिका,हुम्ला	८९	खिजीदेम्वा गाउँपालिका,ओखलढुङ्गा
१२	मुगुम कार्मारोङ गाउँपालिका,मुगु	९०	बुढीगङ्गा नगरपालिका,बाजुरा
१३	ठाँटीकाध गाउँपालिका,दैलेख	९१	थबाङ गाउँपालिका,रोल्पा
१४	जुनिचादे गाउँपालिका,जाजरकोट	९२	आठविस नगरपालिका,दैलेख
१५	गौमुल गाउँपालिका,बाजुरा	९३	ढकारी गाउँपालिका,अछाम
१६	खार्पुनाथ गाउँपालिका,हुम्ला	९४	ट्याम्केमैयुङ गाउँपालिका,भोजपुर
१७	हिमा गाउँपालिका,जुम्ला	९५	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका,सोलुखुम्बु
१८	जगदुल्ला गाउँपालिका,डोल्पा	९६	महाभारत गाउँपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक
१९	कुसे गाउँपालिका,जाजरकोट	९७	आमचोक गाउँपालिका,भोजपुर
२०	नार्पा भूमि गाउँपालिका,मनाङ	९८	रास्कोट नगरपालिका,कालिकोट
२१	भोटखोला गाउँपालिका,संखुवासभा	९९	जगन्नाथ गाउँपालिका,बाजुरा
२२	लिखु पिके गाउँपालिका,सोलुखुम्बु	१००	सिवालय गाउँपालिका,जाजरकोट
२३	लिम्चुङ्बुङ गाउँपालिका,उदयपुर	१०१	बान्नीगढी जयगढ गाउँपालिका,अछाम
२४	गुठीचौर गाउँपालिका,जुम्ला	१०२	पुर्चौडी नगरपालिका,बैतडी
२५	हिमाली गाउँपालिका,बाजुरा	१०३	पचालझरना गाउँपालिका,कालिकोट
२६	मष्टा गाउँपालिका,बझाङ	१०४	पौवादुङमा गाउँपालिका,भोजपुर
२७	स्वामिकार्तिक खापर गाउँपालिका,बाजुरा	१०५	मालिकार्जुन गाउँपालिका,दार्चुला
२८	मुड्केचुला गाउँपालिका,डोल्पा	१०६	दार्मा गाउँपालिका,सल्यान

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

२९	लोमन्थाङ गाउँपालिका,मुस्ताङ	१०७	नौगाड गाउँपालिका,दार्चुला
३०	सूर्मा गाउँपालिका,बझाङ	१०८	दोगडाकेदार गाउँपालिका,बैतडी
३१	पातारासी गाउँपालिका,जुम्ला	१०९	चौकुने गाउँपालिका,सुर्खेत
३२	तिला गाउँपालिका,जुम्ला	११०	चक्रघट्टा गाउँपालिका,सर्लाही
३३	खत्याड गाउँपालिका,मुगु	१११	नौकुण्ड गाउँपालिका,रसुवा
३४	त्रिवेणी नगरपालिका,बाजुरा	११२	कमलबजार नगरपालिका,अछाम
३५	रुवी भ्याली गाउँपालिका,धादिङ	११३	पाथिभरा याङवरक गाउँपालिका,ताप्लेजुङ
३६	पुथा उत्तरगङ्गा गाउँपालिका,रुकुम पूर्व	११४	चुमनुव्री गाउँपालिका,गोरखा
३७	मिक्वाखोला गाउँपालिका,ताप्लेजुङ	११५	महाशिला गाउँपालिका,पर्बत
३८	सिगास गाउँपालिका,बैतडी	११६	कुमाख गाउँपालिका,सल्यान
३९	खप्तड छेडेदह गाउँपालिका,बाजुरा	११७	थुलुङ दुधकोशी गाउँपालिका,सोलुखुम्बु
४०	केपिलासगढी गाउँपालिका,खोटाङ	११८	दुहुँ गाउँपालिका,दार्चुला
४१	साकेला गाउँपालिका,खोटाङ	११९	सुर्नया गाउँपालिका,बैतडी
४२	शुभ कालीका गाउँपालिका,कालिकोट	१२०	छविसपाथिभेरा गाउँपालिका,बझाङ
४३	बोगटान फुडसिल गाउँपालिका,डोटी	१२१	बडिकेदार गाउँपालिका,डोटी
४४	सायल गाउँपालिका,डोटी	१२२	छेडागाड नगरपालिका,जाजरकोट
४५	थलारा गाउँपालिका,बझाङ	१२३	सिदिङ्वा गाउँपालिका,ताप्लेजुङ
४६	तलकोट गाउँपालिका,बझाङ	१२४	भैरवी गाउँपालिका,दैलेख
४७	लो-घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका, मुस्ताङ	१२५	तुम्वेवा गाउँपालिका,पाँचथर
४८	ताप्ली गाउँपालिका,उदयपुर	१२६	लुङग्री गाउँपालिका,रोल्पा
४९	नरहरीनाथ गाउँपालिका,कालिकोट	१२७	फक्ताङलुङ गाउँपालिका,ताप्लेजुङ
५०	भूमे गाउँपालिका,रुकुम पूर्व	१२८	अरुण गाउँपालिका,भोजपुर
५१	जन्तेढुङ्गा गाउँपालिका,खोटांग	१२९	मदाने गाउँपालिका,गुल्मी
५२	भगवतिमाइ गाउँपालिका,दैलेख	१३०	सिरीजङ्गा गाउँपालिका,ताप्लेजुङ
५३	भागेश्वर गाउँपालिका,डडेलधुरा	१३१	सान्नी त्रीवेणी गाउँपालिका,कालिकोट
५४	दिप्रुङ चुइचुम्मा गाउँपालिका,खोटाङ	१३२	चिचिला गाउँपालिका,संखुवासभा
५५	बराहपोखरी गाउँपालिका,खोटाङ	१३३	दुर्गाथली गाउँपालिका,बझाङ
५६	लिखु गाउँपालिका,ओखलढुङ्गा	१३४	वित्थडचिर गाउँपालिका,बझाङ
५७	सिंजा गाउँपालिका,जुम्ला	१३५	बुढिनन्दा नगरपालिका,बाजुरा
५८	तिलागुफा नगरपालिका,कालिकोट	१३६	सानीभेरी गाउँपालिका,रुकुम पश्चिम
५९	रामारोशन गाउँपालिका,अछाम	१३७	अजयमेरु गाउँपालिका,डडेलधुरा
६०	चामुण्डा विन्द्रासैनी नगरपालिका,दैलेख	१३८	रावा वेसी गाउँपालिका,खोटाङ
६१	व्यास गाउँपालिका,दार्चुला	१३९	पंचदेवल विनायक नगरपालिका,अछाम
६२	त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका,डोल्पा	१४०	हतुवागढी गाउँपालिका,भोजपुर
६३	रामप्रसादराई गाउँपालिका,भोजपुर	१४१	धवलागिरी गाउँपालिका,म्याग्दी
६४	सुनछहरी गाउँपालिका,रोल्पा	१४२	सिद्ध कुमाख गाउँपालिका,सल्यान
६५	तुर्माखाद गाउँपालिका,अछाम	१४३	उमाकुण्ड गाउँपालिका,रामेछाप
६६	मोहन्याल गाउँपालिका,कैलाली	१४४	मेलौली नगरपालिका,बैतडी
६७	फेदाप गाउँपालिका,तेह्रथुम	१४५	केदारस्युँ गाउँपालिका,बझाङ

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

६८	मैवाखोला गाउँपालिका,ताप्लेजुङ	१४६	चौरपाटी गाउँपालिका,अछाम
६९	तमानखोला गाउँपालिका,बागलुङ	१४७	आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका,ताप्लेजुङ
७०	साल्पासिलिछो गाउँपालिका,भोजपुर	१४८	धार्चे गाउँपालिका,गोरखा
७१	महावै गाउँपालिका,कालिकोट	१४९	पुर्विचौकी गाउँपालिका,डोटी
७२	परिवर्तन गाउँपालिका,रोल्पा	१५०	निसीखोला गाउँपालिका,बागलुङ
७३	चम्पादेवी गाउँपालिका,ओखलढुङ्गा	१५१	बाँफिकोट गाउँपालिका,रुकुम पश्चिम
७४	पलता गाउँपालिका,कालिकोट	१५२	सभापोखरी गाउँपालिका,संखुवासभा
७५	अपिहिमाल गाउँपालिका,दार्चुला	१५३	ताराखोला गाउँपालिका,बागलुङ
७६	चिङ्गाड गाउँपालिका,सुर्खेत	१५४	धनकौल गाउँपालिका,सर्लाही
७७	चिशंखुगढी गाउँपालिका,ओखलढुङ्गा	१५५	दोरम्बा गाउँपालिका,रामेछाप
७८	मेल्लेख गाउँपालिका,अछाम		

समूह : ख

क.सं.	स्थानीय तह	क. सं.	स्थानीय तह
१	क्होलासोथार गाउँपालिका,लमजुङ	७६	षडानन्द नगरपालिका,भोजपुर
२	ऐसेलुखर्क गाउँपालिका,खोटाङ	७७	छत्रदेव गाउँपालिका,अर्घाखाँची
३	मकालु गाउँपालिका,संखुवासभा	७८	सन्दकपुर गाउँपालिका,इलाम
४	रामनगर गाउँपालिका,सर्लाही	७९	राजपुर नगरपालिका,रौतहट
५	नेचासल्यान गाउँपालिका,सोलुखुम्बु	८०	ब्रह्मपुरी गाउँपालिका,सर्लाही
६	शिवनाथ गाउँपालिका,बैतडी	८१	मार्मा गाउँपालिका,दार्चुला
७	आठराई गाउँपालिका,तेह्रथुम	८२	सिम्ता गाउँपालिका,सुर्खेत
८	पन्चेश्वर गाउँपालिका,बैतडी	८३	मोलुङ गाउँपालिका,ओखलढुङ्गा
९	बराहताल गाउँपालिका,सुर्खेत	८४	विहादी गाउँपालिका,पर्बत
१०	कौडेना गाउँपालिका,सर्लाही	८५	इस्मा गाउँपालिका,गुल्मी
११	महावु गाउँपालिका,दैलेख	८६	मौलापुर नगरपालिका,रौतहट
१२	चुरे गाउँपालिका,कैलाली	८७	फाकफोकथुम गाउँपालिका,इलाम
१३	सोताङ गाउँपालिका,सोलुखुम्बु	८८	मेलुङ गाउँपालिका,दोलखा
१४	माडी गाउँपालिका,रोल्पा	८९	रौतामाई गाउँपालिका,उदयपुर
१५	कनकासुन्दरी गाउँपालिका,जुम्ला	९०	फिक्कल गाउँपालिका,सिन्धुली
१६	त्रिवेणी गाउँपालिका,रोल्पा	९१	उदयपुरगढी गाउँपालिका,उदयपुर
१७	वरेङ गाउँपालिका,बागलुङ	९२	मानेभञ्याङ गाउँपालिका,ओखलढुङ्गा
१८	कालीमाटी गाउँपालिका,सल्यान	९३	मनाङ ङिस्याङ गाउँपालिका,मनाङ
१९	महादेवा गाउँपालिका,सप्तरी	९४	यमुनामाइ गाउँपालिका,रौतहट
२०	गुरास गाउँपालिका,दैलेख	९५	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक
२१	पाँचखपन नगरपालिका,संखुवासभा	९६	कैलाश गाउँपालिका,मकवानपुर
२२	माङसेबुङ गाउँपालिका,इलाम	९७	जिराभवानी गाउँपालिका,पर्सा
२३	बँगलाचुली गाउँपालिका,दाङ	९८	राक्सिराङ्ग गाउँपालिका,मकवानपुर
२४	बुंगल नगरपालिका,बझाङ	९९	याङवरक गाउँपालिका,पाँचथर
२५	फालेलुङ गाउँपालिका,पाँचथर	१००	छत्रेश्वरी गाउँपालिका,सल्यान

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

२६	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका,रामेछाप		१०१	नौबहिनी गाउँपालिका,प्युठान
२७	रुन्टीगढी गाउँपालिका,रोल्पा		१०२	आलिताल गाउँपालिका,डडेलधुरा
२८	खाँडादेवी गाउँपालिका,रामेछाप		१०३	पाणिनी गाउँपालिका,अर्घाखाँची
२९	दुल्लु नगरपालिका,दैलेख		१०४	रघुगङ्गा गाउँपालिका,म्याग्दी
३०	मेरिङदेन गाउँपालिका,ताप्लेजुङ		१०५	सोनमा गाउँपालिका,महोत्तरी
३१	छिन्नमस्ता गाउँपालिका,सप्तरी		१०६	रैनादेवी छहरा गाउँपालिका,पाल्पा
३२	बिष्णुपुर गाउँपालिका,सप्तरी		१०७	कमला नगरपालिका,धनुषा
३३	तिरहुत गाउँपालिका,सप्तरी		१०८	मुखियापट्टी मुसहरमिया गाउँपालिका,धनुषा
३४	डिलासैनी गाउँपालिका,बैतडी		१०९	वारागुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका,मुस्ताङ
३५	चौंरीदेउराली गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक		११०	जुगल गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक
३६	नरैनापुर गाउँपालिका,बाँके		१११	खनियाबास गाउँपालिका,धादिङ
३७	आठबिसकोट नगरपालिका,रुकुम पश्चिम		११२	करैयामाई गाउँपालिका,बारा
३८	नौमुले गाउँपालिका,दैलेख		११३	विगु गाउँपालिका,दोलखा
३९	खोटेहाङ गाउँपालिका,खोटाङ		११४	तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका,सप्तरी
४०	राजगढ गाउँपालिका,सप्तरी		११५	दूधपोखरी गाउँपालिका,लमजुङ
४१	नवदुर्गा गाउँपालिका,डडेलधुरा		११६	पञ्चपुरी नगरपालिका,सुर्खेत
४२	जोरायल गाउँपालिका,डोटी		११७	सुनिलस्मृति गाउँपालिका,रोल्पा
४३	कुम्मायक गाउँपालिका,पाँचथर		११८	बिरुवा गाउँपालिका,स्याङ्जा
४४	हिलिहाङ गाउँपालिका,पाँचथर		११९	झिमरुक गाउँपालिका,प्युठान
४५	नलगाड नगरपालिका,जाजरकोट		१२०	गौरिशंकर गाउँपालिका,दोलखा
४६	मादी नगरपालिका,संखुवासभा		१२१	अर्नमा गाउँपालिका,सिराहा
४७	सुनापती गाउँपालिका,रामेछाप		१२२	बारागढी गाउँपालिका,बारा
४८	आदर्श कोटवाल गाउँपालिका,बारा		१२३	आमाछोदिङमो गाउँपालिका,रसुवा
४९	सुनकोशी गाउँपालिका,ओखलढुङ्गा		१२४	थासाङ गाउँपालिका,मुस्ताङ
५०	गङ्गादेव गाउँपालिका,रोल्पा		१२५	कालीगण्डकी गाउँपालिका,गुल्मी
५१	गौमुखी गाउँपालिका,प्युठान		१२६	भगवानपुर गाउँपालिका,सिराहा
५२	घ्याङखेल गाउँपालिका,सिन्धुली		१२७	हलेसीतुवाचुङ नगरपालिका,खोटाङ
५३	औरही गाउँपालिका,सिराहा		१२८	देवाही गोनाही नगरपालिका,रौतहट
५४	त्रिवेणी गाउँपालिका,रुकुम पश्चिम		१२९	मालिका गाउँपालिका,म्याग्दी
५५	सुवर्ण गाउँपालिका,बारा		१३०	सखुवानान्कारकट्टी गाउँपालिका,सिराहा
५६	कपुरकोट गाउँपालिका,सल्यान		१३१	छायानाथ रारा नगरपालिका,मुगु
५७	डुङ्गेश्वर गाउँपालिका,दैलेख		१३२	पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका,पर्सा
५८	छथर गाउँपालिका,तेह्रथुम		१३३	शैल्यशिखर नगरपालिका,दार्चुला
५९	बसबरिया गाउँपालिका,सर्लाही		१३४	पर्सा गाउँपालिका,सर्लाही
६०	ऐरावती गाउँपालिका,प्युठान		१३५	कालिकामाई गाउँपालिका,पर्सा
६१	बलान-विहुल गाउँपालिका,सप्तरी		१३६	सहिदभूमि गाउँपालिका,धनकुटा
६२	भुमिकास्थान नगरपालिका,अर्घाखाँची		१३७	जनकनन्दिनी गाउँपालिका,धनुषा
६३	घिरिङ गाउँपालिका,तनहुँ		१३८	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका,सिन्धुली
६४	धुर्कोट गाउँपालिका,गुल्मी		१३९	एकडारा गाउँपालिका,महोत्तरी
६५	शिखर नगरपालिका,डोटी		१४०	मिक्लाजुङ गाउँपालिका,पाँचथर

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

६६	फाल्गुनन्द गाउँपालिका,पाँचथर	१४१	माधव नारायण नगरपालिका,रौतहट
६७	विष्णु गाउँपालिका,सर्लाही	१४२	साम्सी गाउँपालिका,महोत्तरी
६८	काठेखोला गाउँपालिका,बागलुङ	१४३	पाटन नगरपालिका,बैतडी
६९	धर्मदेवी नगरपालिका,संखुवासभा	१४४	सिस्ने गाउँपालिका,रुकुम पूर्व
७०	बुलिङटार गाउँपालिका,नवलपुर	१४५	औरही नगरपालिका,महोत्तरी
७१	खानीखोला गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	१४६	राजपुर गाउँपालिका,दाङ
७२	हरिनास गाउँपालिका,स्याङ्जा	१४७	नेत्रावती डवजोङ गाउँपालिका,धादिङ
७३	मालारानी गाउँपालिका,अर्घाखाँची	१४८	बनगाड नगरपालिका,सल्यान
७४	गन्यापधुरा गाउँपालिका,डडेलधुरा	१४९	नवराजपुर गाउँपालिका,सिराहा
७५	तेमाल गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	१५०	लालझाडी गाउँपालिका,कञ्चनपुर

समूह : ग

क्र.सं.	स्थानीय तह	क्र. सं.	स्थानीय तह
१	लेकवेशी नगरपालिका,सुर्खेत	६४	डुडुवा गाउँपालिका,बाँके
२	महाङ्काल गाउँपालिका,ललितपुर	६५	भुम्लु गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक
३	माईजोगमाई गाउँपालिका,इलाम	६६	सुखीपुर नगरपालिका,सिराहा
४	ठुलिभेरी नगरपालिका,डोल्पा	६७	लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका,सिराहा
५	चौरजहारी नगरपालिका,रुकुम पश्चिम	६८	सूर्यगढी गाउँपालिका,नुवाकोट
६	माण्डवी गाउँपालिका,प्युठान	६९	बौधीमाई नगरपालिका,रौतहट
७	पुर्वखोला गाउँपालिका,पाल्पा	७०	साँगुरीगढी गाउँपालिका,धनकुटा
८	लिसंखु पाखर गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	७१	मिथिला बिहारी नगरपालिका,धनुषा
९	देवताल गाउँपालिका,बारा	७२	हंसपुर नगरपालिका,धनुषा
१०	गुल्मीदरबार गाउँपालिका,गुल्मी	७३	रामगोपालपुर नगरपालिका,महोत्तरी
११	त्रिवेणी गाउँपालिका,सल्यान	७४	बलरा नगरपालिका,सर्लाही
१२	चामे गाउँपालिका,मनाङ	७५	जहदा गाउँपालिका,मोरङ
१३	बागचौर नगरपालिका,सल्यान	७६	रिब्दिकोट गाउँपालिका,पाल्पा
१४	धोबीनी गाउँपालिका,पर्सा	७७	सरुमारानी गाउँपालिका,प्युठान
१५	गुजरा नगरपालिका,रौतहट	७८	भीमसेनथापा गाउँपालिका,गोरखा
१६	कालिन्चोक गाउँपालिका,दोलखा	७९	छथर जोरपाटी गाउँपालिका,धनकुटा
१७	अजिरकोट गाउँपालिका,गोरखा	८०	म्याङलुङ नगरपालिका,तेह्रथुम
१८	सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका,पर्सा	८१	तादीगाउँ गाउँपालिका,नुवाकोट
१९	बटेश्वर गाउँपालिका,धनुषा	८२	वडिगाड गाउँपालिका,बागलुङ
२०	वाग्मती गाउँपालिका,ललितपुर	८३	सम्मरीमाई गाउँपालिका,रूपन्देही
२१	ऋषिङ गाउँपालिका,तनहुँ	८४	धनाैजी गाउँपालिका,धनुषा
२२	भोटेकोशी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	८५	वाग्मती गाउँपालिका,मकवानपुर
२३	कविलासी नगरपालिका,सर्लाही	८६	बहुदरमाई नगरपालिका,पर्सा
२४	महोत्तरी गाउँपालिका,महोत्तरी	८७	दुर्गा भगवती गाउँपालिका,रौतहट
२५	शैलुङ गाउँपालिका,दोलखा	८८	बबई गाउँपालिका,दाङ
२६	हेलम्बु गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	८९	शितगङ्गा नगरपालिका,अर्घाखाँची
२७	मंगला गाउँपालिका,म्याग्दी	९०	स्वर्गद्वारी नगरपालिका,प्युठान

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार काठमाडौं

२८	म्यगङ गाउँपालिका,नुवाकोट	९१	बिष्णुपुर गाउँपालिका,सिराहा
२९	दुप्चेश्वर गाउँपालिका,नुवाकोट	९२	मरिण गाउँपालिका,सिन्धुली
३०	महालक्ष्मी नगरपालिका,धनकुटा	९३	शहिदनगर नगरपालिका,धनुषा
३१	खाडाचक्र नगरपालिका,कालिकोट	९४	दशरथचन्द नगरपालिका,बैतडी
३२	मल्लरानी गाउँपालिका,प्युठान	९५	चैनपुर नगरपालिका,संखुवासभा
३३	भेरी नगरपालिका,जाजरकोट	९६	बडिमालिका नगरपालिका,बाजुरा
३४	गङ्गाजमुना गाउँपालिका,धादिङ	९७	राजदेवी नगरपालिका,रौतहट
३५	मादी गाउँपालिका,कास्की	९८	भीमफेदी गाउँपालिका,मकवानपुर
३६	नार्सों गाउँपालिका,मनाङ	९९	चन्द्रनगर गाउँपालिका,सर्लाही
३७	गोडैटा नगरपालिका,सर्लाही	१००	रम्भा गाउँपालिका,पाल्पा
३८	विश्रामपुर गाउँपालिका,बारा	१०१	रोङ गाउँपालिका,इलाम
३९	इन्द्रसरोवर गाउँपालिका,मकवानपुर	१०२	पाखिवास नगरपालिका,धनकुटा
४०	लालीगुराँस नगरपालिका,तेह्रथुम	१०३	फलेवास नगरपालिका,पर्बत
४१	दोर्दी गाउँपालिका,लमजुङ	१०४	अन्नपूर्ण गाउँपालिका,म्याग्दी
४२	शिवपुरी गाउँपालिका,नुवाकोट	१०५	हरिपुर्वा नगरपालिका,सर्लाही
४३	चौबिसे गाउँपालिका,धनकुटा	१०६	यशोधरा गाउँपालिका,कपिलवस्तु
४४	रामेछाप नगरपालिका,रामेछाप	१०७	मनरा शिसवा नगरपालिका,महोत्तरी
४५	मालिका गाउँपालिका,गुल्मी	१०८	सबैला नगरपालिका,धनुषा
४६	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका,ललितपुर	१०९	बोदेबरसाइन नगरपालिका,सप्तरी
४७	दँगीशरणा गाउँपालिका,दाङ	११०	देवानगञ्ज गाउँपालिका,सुनसरी
४८	निस्दि गाउँपालिका,पाल्पा	१११	नगराइन नगरपालिका,धनुषा
४९	मंगलसेन नगरपालिका,अछाम	११२	भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका,सुनसरी
५०	बौदीकाली गाउँपालिका,नवलपुर	११३	गोलन्जोर गाउँपालिका,सिन्धुली
५१	छत्रकोट गाउँपालिका,गुल्मी	११४	भँगाहा नगरपालिका,महोत्तरी
५२	गोकूलगङ्गा गाउँपालिका,रामेछाप	११५	नरहा गाउँपालिका,सिराहा
५३	जगरनाथपुर गाउँपालिका,पर्सा	११६	गढीमाई नगरपालिका,रौतहट
५४	अर्जुनचौपारी गाउँपालिका,स्याङ्जा	११७	कल्याणपुर नगरपालिका,सिराहा
५५	फेटा गाउँपालिका,बारा	११८	कोटहीमाई गाउँपालिका,रूपन्देही
५६	सुनकोशी गाउँपालिका,सिन्धुली	११९	उत्तरगया गाउँपालिका,रसुवा
५७	प्रसौनी गाउँपालिका,बारा	१२०	माई नगरपालिका,इलाम
५८	छिपहरमाई गाउँपालिका,पर्सा	१२१	परोहा नगरपालिका,रौतहट
५९	मर्स्याङदी गाउँपालिका,लमजुङ	१२२	विजयनगर गाउँपालिका,कपिलवस्तु
६०	रूपनी गाउँपालिका,सप्तरी	१२३	साँफेबगर नगरपालिका,अछाम
६१	जैमिनी नगरपालिका,बागलुङ	१२४	त्रिपुरासन्दरी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक
६२	तारकेश्वर गाउँपालिका,नुवाकोट	१२५	तीनपाटन गाउँपालिका,सिन्धुली
६३	हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका,सप्तरी		

समूह : घ

क.सं.	स्थानीय तह	क्र. सं.	स्थानीय तह
१	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका,गोरखा	७५	चन्दननाथ नगरपालिका,जुम्ला

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

२	शम्भुनाथ नगरपालिका,सप्तरी	७६	भेरिगङ्गा नगरपालिका,सुर्खेत
३	पैयूं गाउँपालिका,पर्वत	७७	गौरिगंज गाउँपालिका,झापा
४	सिरानचोक गाउँपालिका,गोरखा	७८	नारायण नगरपालिका,दैलेख
५	मोदी गाउँपालिका,पर्वत	७९	औरहि गाउँपालिका,धनुषा
६	शान्तिनगर गाउँपालिका,दाङ	८०	मुसिकोट नगरपालिका,रुकुम पश्चिम
७	डाक्नेश्वरी नगरपालिका,सप्तरी	८१	देवघाट गाउँपालिका,तनहुँ
८	दित्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका, खोटाङ	८२	गणेशमान चारनाथ नगरपालिका,धनुषा
९	ईशनाथ नगरपालिका,रौतहट	८३	अन्नपूर्ण गाउँपालिका,कास्की
१०	इन्द्रावती गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	८४	सुरुङ्गा नगरपालिका,सप्तरी
११	जिरी नगरपालिका,दोलखा	८५	जयपृथ्वी नगरपालिका,बझाङ
१२	हरिपुर नगरपालिका,सर्लाही	८६	गल्कोट नगरपालिका,बागलुङ
१३	आरुघाट गाउँपालिका,गोरखा	८७	ज्वालामूखी गाउँपालिका,धादिङ
१४	लोहरपट्टी नगरपालिका,महोत्तरी	८८	हरिनगर गाउँपालिका,सुनसरी
१५	विदेह नगरपालिका,धनुषा	८९	मायादेवी गाउँपालिका,कपिलवस्तु
१६	धनुषाधाम नगरपालिका,धनुषा	९०	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका,धादिङ
१७	रोशी गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	९१	राप्तीसोनारी गाउँपालिका,बाँके
१८	रुपा गाउँपालिका,कास्की	९२	कैलारी गाउँपालिका,कैलाली
१९	शुद्दोधन गाउँपालिका,कपिलवस्तु	९३	माछापुछ्रे गाउँपालिका,कास्की
२०	लक्ष्मिनिया गाउँपालिका,धनुषा	९४	सुस्ता गाउँपालिका,नवलपरासी
२१	अग्नीसाइर कृष्णासवरन गाउँपालिका,सप्तरी	९५	गण्डकी गाउँपालिका,गोरखा
२२	परशुराम नगरपालिका,डडेलधुरा	९६	माथागढी गाउँपालिका,पाल्पा
२३	आँधिखोला गाउँपालिका,स्याङ्जा	९७	सारदा नगरपालिका,सल्यान
२४	कटहरिया नगरपालिका,रौतहट	९८	बृन्दावन नगरपालिका,रौतहट
२५	रोल्पा नगरपालिका,रोल्पा	९९	मकवानपुरगढी गाउँपालिका,मकवानपुर
२६	ठोरी गाउँपालिका,पर्सा	१००	गुर्भाकोट नगरपालिका,सुर्खेत
२७	मुसिकोट नगरपालिका,गुल्मी	१०१	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका,रसुवा
२८	पकाहा मैनापुर गाउँपालिका,पर्सा	१०२	ईश्वरपुर नगरपालिका,सर्लाही
२९	कर्जन्हा नगरपालिका,सिराहा	१०३	सिद्धलेक गाउँपालिका,धादिङ
३०	फेदीखोला गाउँपालिका,स्याङ्जा	१०४	गढवा गाउँपालिका,दाङ
३१	गढी गाउँपालिका,सुनसरी	१०५	राईनास नगरपालिका,लमजुङ
३२	सिद्धिचरण नगरपालिका,ओखलढुङ्गा	१०६	मटिहानी नगरपालिका,महोत्तरी
३३	कालीगण्डकी गाउँपालिका,स्याङ्जा	१०७	जलजला गाउँपालिका,पर्वत
३४	तामाकोशी गाउँपालिका,दोलखा	१०८	पोखरिया नगरपालिका,पर्सा
३५	बेलडाँडी गाउँपालिका,कञ्चनपुर	१०९	दिपायल सिलगढी नगरपालिका,डोटी
३६	बकैया गाउँपालिका,मकवानपुर	११०	सुनवर्षी नगरपालिका,मोरङ
३७	बिन्दबासिनी गाउँपालिका,पर्सा	१११	गल्याङ नगरपालिका,स्याङ्जा
३८	बलवा नगरपालिका,महोत्तरी	११२	जानकी गाउँपालिका,बाँके
३९	बलेफी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	११३	फतुबाबिजयपुर नगरपालिका,रौतहट
४०	घरपझोङ गाउँपालिका,मुस्ताङ	११४	हुप्सेकोट गाउँपालिका,नवलपुर
४१	महाराजगंज नगरपालिका,कपिलवस्तु	११५	वाह्रविसे नगरपालिका,सिन्धुपाल्चोक

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

४२	रुरुक्षेत्र गाउँपालिका,गुल्मी		११६	महागढीमाई नगरपालिका,बारा
४३	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका, सोलुखुम्बु		११७	लिखु गाउँपालिका,नुवाकोट
४४	ढोरपाटन नगरपालिका,बागलुङ		११८	कृष्णपुर नगरपालिका,कञ्चनपुर
४५	पञ्चकन्या गाउँपालिका,नुवाकोट		११९	नमोबुद्ध नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक
४६	बगनासकाली गाउँपालिका,पाल्पा		१२०	पाल्हिनन्दन गाउँपालिका,नवलपरासी
४७	तिनाउ गाउँपालिका,पाल्पा		१२१	बरियारपट्टी गाउँपालिका,सिराहा
४८	चुलाचुली गाउँपालिका,इलाम		१२२	परवानीपुर गाउँपालिका,बारा
४९	सत्यवती गाउँपालिका,गुल्मी		१२३	सिम्रौनगढ नगरपालिका,बारा
५०	चन्द्रकोट गाउँपालिका,गुल्मी		१२४	झापा गाउँपालिका,झापा
५१	भोजपुर नगरपालिका,भोजपुर		१२५	मिक्लाजुङ गाउँपालिका,मोरङ
५२	पिपरा गाउँपालिका,महोत्तरी		१२६	बर्दगोरिया गाउँपालिका,कैलाली
५३	किस्पाङ गाउँपालिका,नुवाकोट		१२७	बेलकोटगढी नगरपालिका,नुवाकोट
५४	भजनी नगरपालिका,कैलाली		१२८	कचनकवल गाउँपालिका,झापा
५५	बेथानचोक गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक		१२९	गौशाला नगरपालिका,महोत्तरी
५६	सुनकोशी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक		१३०	लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिका, रूपन्देही
५७	जोशीपुर गाउँपालिका,कैलाली		१३१	बेलौरी नगरपालिका,कञ्चनपुर
५८	बर्जु गाउँपालिका,सुनसरी		१३२	सरावल गाउँपालिका,नवलपरासी
५९	पचरौता नगरपालिका,बारा		१३३	प्रतापपुर गाउँपालिका,नवलपरासी
६०	मर्चवारी गाउँपालिका,रूपन्देही		१३४	गरुडा नगरपालिका,रौतहट
६१	कोशी गाउँपालिका,सुनसरी		१३५	सिरहा नगरपालिका,सिराहा
६२	पर्सागढी नगरपालिका,पर्सा		१३६	दोधारा चाँदनी नगरपालिका,कञ्चनपुर
६३	वैतेश्वर गाउँपालिका,दोलखा		१३७	फुङ्लिङ नगरपालिका,ताप्लेजुङ
६४	खडक नगरपालिका,सप्तरी		१३८	मन्थली नगरपालिका,रामेछाप
६५	सप्तकोशी नगरपालिका,सप्तरी		१३९	गौरीगङ्गा नगरपालिका,कैलाली
६६	जानकी गाउँपालिका,कैलाली		१४०	बरहथवा नगरपालिका,सर्लाही
६७	वेलका नगरपालिका,उदयपुर		१४१	कानेपोखरी गाउँपालिका,मोरङ
६८	देउमाई नगरपालिका,इलाम		१४२	भीरकोट नगरपालिका,स्याङ्जा
६९	कालिका गाउँपालिका,रसुवा		१४३	गजुरी गाउँपालिका,धादिंग
७०	शहिद लखन गाउँपालिका,गोरखा		१४४	महाकाली नगरपालिका,दार्चुला
७१	गेरुवा गाउँपालिका,बर्दिया		१४५	फिदिम नगरपालिका,पाँचथर
७२	चापकोट नगरपालिका,स्याङ्जा		१४६	राजापुर नगरपालिका,बर्दिया
७३	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका,सोलुखुम्बु		१४७	बागमती नगरपालिका,सर्लाही
७४	धनपालथान गाउँपालिका,मोरङ			

समूह : ङ

क्र.सं.	स्थानीय तह		क्र. सं.	स्थानीय तह
१	चौदण्डीगढी नगरपालिका,उदयपुर		६०	कपिलवस्तु नगरपालिका,कपिलवस्तु
२	भिमाद नगरपालिका,तनहुँ		६१	कञ्चनरूप नगरपालिका,सप्तरी

नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय सिंहदरबार काठमाडौं

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

३	बेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका,धादिङ	६२	पुतलीबजार नगरपालिका,स्याङ्जा
४	रंगेली नगरपालिका,मोरङ	६३	कन्चन गाउँपालिका,रूपन्देही
५	मध्यनेपाल नगरपालिका,लमजुङ	६४	पालुङटार नगरपालिका,गोरखा
६	धनगढीमाई नगरपालिका,सिराहा	६५	मण्डनदेउपुर नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक
७	मिर्चैया नगरपालिका,सिराहा	६६	कुश्मा नगरपालिका,पर्बत
८	गोलबजार नगरपालिका,सिराहा	६७	बर्दिबास नगरपालिका,महोत्तरी
९	प्युठान नगरपालिका,प्युठान	६८	ओमसतिया गाउँपालिका,रूपन्देही
१०	खाँदवारी नगरपालिका,संखुवासभा	६९	बैजनाथ गाउँपालिका,बाँके
११	दुधौली नगरपालिका,सिन्धुली	७०	मनहरी गाउँपालिका,मकवानपुर
१२	क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका,धनुषा	७१	रामपुर नगरपालिका,पाल्पा
१३	मलंगवा नगरपालिका,सर्लाही	७२	बेनी नगरपालिका,म्याग्दी
१४	घोडाघोडी नगरपालिका,कैलाली	७३	लालबन्दी नगरपालिका,सर्लाही
१५	बन्दिपुर गाउँपालिका,तनहुँ	७४	लमही नगरपालिका,दाङ
१६	मिथिला नगरपालिका,धनुषा	७५	भिमेश्वर नगरपालिका,दोलखा
१७	गैडहवा गाउँपालिका,रूपन्देही	७६	कमल गाउँपालिका,झापा
१८	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका,सिन्धुपाल्चोक	७७	धुनीबेंशी नगरपालिका,धादिङ
१९	ककनी गाउँपालिका,नुवाकोट	७८	थाक्रे गाउँपालिका,धादिङ
२०	शुक्लाफाँटा नगरपालिका,कञ्चनपुर	७९	लम्किचुहा नगरपालिका,कैलाली
२१	गल्छी गाउँपालिका,धादिङ	८०	रामधुनी नगरपालिका,सुनसरी
२२	पुनर्वास नगरपालिका,कञ्चनपुर	८१	गौरादह नगरपालिका,झापा
२३	थाहा नगरपालिका,मकवानपुर	८२	शिवराज नगरपालिका,कपिलवस्तु
२४	जलेश्वर नगरपालिका,महोत्तरी	८३	मध्यविन्दु नगरपालिका,नवलपुर
२५	कृष्णनगर नगरपालिका,कपिलवस्तु	८४	धनकुटा नगरपालिका,धनकुटा
२६	बाह्रदशी गाउँपालिका,झापा	८५	वालिङ नगरपालिका,स्याङजा
२७	रोहिणी गाउँपालिका,रूपन्देही	८६	लहान नगरपालिका,सिराहा
२८	ग्रामथान गाउँपालिका,मोरङ	८७	बुढीगङ्गा गाउँपालिका,मोरङ
२९	कटहरी गाउँपालिका,मोरङ	८८	बराहक्षेत्र नगरपालिका,सुनसरी
३०	कोल्हवी नगरपालिका,बारा	८९	माडी नगरपालिका,चितवन
३१	इच्छाकामना गाउँपालिका,चितवन	९०	कलैया उप महानगरपालिका,बारा
३२	राजबिराज नगरपालिका,सप्तरी	९१	बेसीशहर नगरपालिका,लमजुङ
३३	भानु नगरपालिका,तनहुँ	९२	मेलम्ची नगरपालिका,सिन्धुपाल्चोक
३४	हरिवन नगरपालिका,सर्लाही	९३	शिवसताक्षी नगरपालिका,झापा
३५	रेसुङ्गा नगरपालिका,गुल्मी	९४	दुहवी नगरपालिका,सुनसरी
३६	अमरगढी नगरपालिका,डडेलधुरा	९५	ईलाम नगरपालिका,इलाम
३७	बढैयाताल गाउँपालिका,बर्दिया	९६	बुद्धशान्ति गाउँपालिका,झापा
३८	बेदकोट नगरपालिका,कञ्चनपुर	९७	पथरी शनिश्चरे नगरपालिका,मोरङ
३९	हल्दीबारी गाउँपालिका,झापा	९८	राप्ती नगरपालिका,चितवन
४०	बाँसगढी नगरपालिका,बर्दिया	९९	नीलकण्ठ नगरपालिका,धादिङ
४१	ठाकुरबाबा नगरपालिका,बर्दिया	१००	टिकापुर नगरपालिका,कैलाली

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

४२	रतुवामाई नगरपालिका,मोरङ	१०१	चन्द्रपुर नगरपालिका,रौतहट
४३	लेटाङ नगरपालिका,मोरङ	१०२	बागलुङ नगरपालिका,बागलुङ
४४	बुद्दभुमी नगरपालिका,कपिलवस्तु	१०३	कालिका नगरपालिका,चितवन
४५	गौर नगरपालिका,रौतहट	१०४	आँबुखैरेनी गाउँपालिका,तनहुँ
४६	म्याग्दे गाउँपालिका,तनहुँ	१०५	बेलवारी नगरपालिका,मोरङ
४७	खजुरा गाउँपालिका,बाँके	१०६	शङ्खरापुर नगरपालिका,काठमाडौं
४८	मधुवन नगरपालिका,बर्दिया	१०७	रामग्राम नगरपालिका,नवलपरासी
४९	गुलरिया नगरपालिका,बर्दिया	१०८	इनरुवा नगरपालिका,सुनसरी
५०	निजगढ नगरपालिका,बारा	१०९	धुलिखेल नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक
५१	राप्ती गाउँपालिका,दाङ	११०	तानसेन नगरपालिका,पाल्पा
५२	मायादेवी गाउँपालिका,रूपन्देही	१११	बाणगङ्गा नगरपालिका,कपिलवस्तु
५३	सन्धिखर्क नगरपालिका,अर्घाखाँची	११२	सियारी गाउँपालिका,रूपन्देही
५४	बिनयी त्रिवेणी गाउँपालिका,नवलपुर	११३	गोदावरी नगरपालिका,कैलाली
५५	कटारी नगरपालिका,उदयपुर	११४	देवचुली नगरपालिका,नवलपुर
५६	बारबर्दिया नगरपालिका,बर्दिया	११५	सुद्धोधन गाउँपालिका,रूपन्देही
५७	सुन्दरबजार नगरपालिका,लमजुङ	११६	गोरखा नगरपालिका,गोरखा
५८	केराबारी गाउँपालिका,मोरङ	११७	कमलामाई नगरपालिका,सिन्धुली
५९	सूर्योदय नगरपालिका,इलाम	११८	बर्दघाट नगरपालिका,नवलपरासी

समूह : च

क.सं.	स्थानीय तह	क. सं.	स्थानीय तह
१	देवदह नगरपालिका,रूपन्देही	२१	व्यास नगरपालिका,तनहुँ
२	पाँचखाल नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	२२	कोहलपुर नगरपालिका,बाँके
३	कन्काई नगरपालिका,झापा	२३	सुन्दरहरैंचा नगरपालिका,मोरङ
४	बिरगंज महानगरपालिका,पर्सा	२४	मेचीनगर नगरपालिका,झापा
५	भद्रपुर नगरपालिका,झापा	२५	बीरेन्द्रनगर नगरपालिका,सुर्खेत
६	त्रियुगा नगरपालिका,उदयपुर	२६	भिमदत्त नगरपालिका,कञ्चनपुर
७	उर्लाबारी नगरपालिका,मोरङ	२७	जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका, धनुषा
८	जीतपुरसिमरा उप महानगरपालिका,बारा	२८	बनेपा नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक
९	अर्जुनधारा नगरपालिका,झापा	२९	कीर्तिपुर नगरपालिका,काठमाडौं
१०	दक्षिणकाली नगरपालिका,काठमाडौं	३०	रत्ननगर नगरपालिका,चितवन
११	विदुर नगरपालिका,नुवाकोट	३१	चाँगुनारायण नगरपालिका,भक्तपुर
१२	तुल्सीपुर उप महानगरपालिका,दाङ	३२	गोदावरी नगरपालिका,ललितपुर
१३	पनौती नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	३३	गोकर्णेश्वर नगरपालिका,काठमाडौं
१४	खैरहनी नगरपालिका,चितवन	३४	सिद्धार्थनगर नगरपालिका,रूपन्देही
१५	सैनामैना नगरपालिका,रूपन्देही	३५	नेपालगँज उप महानगरपालिका,बाँके
१६	कावासोती नगरपालिका,नवलपुर	३६	मध्यपुर थिमी नगरपालिका,भक्तपुर
१७	सुनवल नगरपालिका,नवलपरासी	३७	कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका, काठमाडौं

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

१८	शुक्लागण्डकी नगरपालिका,तनहुँ		३८	धनगढी उपमहानगरपालिका,कैलाली
१९	गैंडाकोट नगरपालिका,नवलपुर		३९	दमक नगरपालिका,झापा
२०	घोराही उप महानगरपालिका,दाङ			
समूह : छ				
क्र.सं.	स्थानीय तह		क्र. सं.	स्थानीय तह
१	तारकेश्वर नगरपालिका,काठमाडौं		११	चन्द्रागिरी नगरपालिका,काठमाडौं
२	विर्तामोड नगरपालिका,झापा		१२	हेटौडा उप महानगरपालिका,मकवानपुर
३	नागार्जुन नगरपालिका,काठमाडौं		१३	बुढानिलकण्ठ नगरपालिका,काठमाडौं
४	भक्तपुर नगरपालिका,भक्तपुर		१४	विराटनगर महानगरपालिका,मोरङ
५	महालक्ष्मी नगरपालिका,ललितपुर		१५	बुटवल उपमहानगरपालिका, रूपन्देही
६	धरान उप महानगरपालिका,सुनसरी		१६	भरतपुर महानगरपालिका,चितवन
७	सूर्यविनायक नगरपालिका,भक्तपुर		१७	ललितपुर महानगरपालिका,ललितपुर
८	तिलोत्तमा नगरपालिका,रूपन्देही		१८	पोखरा महानगरपालिका,कास्की
९	टोखा नगरपालिका,काठमाडौं		१९	काठमाडौं महानगरपालिका,काठमाडौं
१०	ईटहरी उप महानगरपालिका,सुनसरी			

(ग) तालिका: समपूरक अनुदानका लागि लागत सहभागिता विवरण:

स्थानीय तहको वर्ग	नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने अधिकतम अनुदान	स्थानीय सरकारले विनियोजन गर्ने न्यूनतम प्रतिशत
क	८०	२०
ख	७०	३०
ग	६०	४०
घ	५०	५०
ङ	४०	६०
च	३०	७०
छ	२०	८०

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

अनुसूची–४

(दफा ९ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार अवस्था र राजस्व क्षमता अनुसार प्रदेशको वर्गीकरण

प्रदेश	नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने अधिकतम अनुदान प्रतिशत	प्रदेश सरकारले विनियोजन गर्ने न्यूनतम प्रतिशत
कर्णाली	७०	३०
सुदूरपश्चिम	६५	३५
मधेश	६०	४०
गण्डकी	५०	५०
लुम्बिनी	५०	५०
कोशी	५०	५०
बागमती	४०	६०

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

अनुसूची–५

(दफा १६ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

<u>प्रगति प्रतिवेदनको ढाँचा</u>

आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रदेश वा स्थानीय तहको नामः

ठेगानाः

सम्पर्क फोन नः   इमेलः

जिम्मेवार पदाधिकारीको नाम र सम्पर्क नं.

क्र. सं.	आयोजना वा कार्यक्रमको नाम	आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थान (गाउँ/ नगरपालिका, वडा नम्बर)	कुल लागत (लागत अनुमान बमोजिमको)	चालू आ.व.मा कुल विनियोजन	......अवधिको लक्ष्य		....अवधिको प्रगति		कैफियत
					भौतिक	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय	

तयार गर्नेः

प्रमाणित गर्नेः

सचिव (राजस्व)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं